

SZKOŁA PODSTAWOWA SYRIUSZ W WASILKOWIE

**Szkolny program
wychowawczo-profilaktyczny
na lata 2018 – 2021**

PRZYGOTOWANIE:
MGR JAKUB ARCISZ

WASILKÓW, WRZESIEŃ 2018

Program profilaktyki i wychowawczy obejmuje:

- I. Wstęp
- II. Podstawa prawna
- III. Diagnoza problemów występujących w społeczności szkolnej
- IV. Założenia programu
- V. Cele ogólne programu
- VI. Metody realizacji programu profilaktyki i wychowawczego
- VII. Osoby odpowiedzialne za realizację
- VIII. Sposoby ewaluacji programu
- IX. Spodziewane efekty
- X. Cele szczegółowe, zadania
- XI. Treści wychowawcze

I. Wstęp

Szkolny program profilaktyki i wychowawczy przeznaczony jest dla uczniów klas VII-VIII Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum Syriusz w Wasilkowie. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkoły. Przewidziany jest do realizacji na trzy lata, począwszy od roku szkolnego 2018/2019. Opracowany program sporządzony został w oparciu o aktualne przepisy prawa oświatowego. Jest dokumentem pozwalającym scalić oddziaływania profilaktyki i wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy, skierowane do dyrektora szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, samorządu uczniowskiego, pracowników administracyjnych szkoły oraz instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców.

II. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealne (Dz.U. z 2018 r. poz. 1670)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 472 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.),
- Program profilaktyki prorodzinnej państwa z 3 listopada 1999 r. przygotowany przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa,
- Statut Szkoły.

III. Diagnoza problemów występujących w społeczności szkolnej

Diagnozę zachowań problemowych przeprowadzono na podstawie rozmów, wywiadów, obserwacji. Przeprowadzona analiza wykazała, że największymi problemami w szkole są:

- niska kultura osobista uczniów,

- trudności w uczeniu się,
- palenie papierosów,
- używanie środków odurzających,
- przypadki stosowania przemocy,
- wagary i niska frekwencja,
- brak umiejętności racjonalnego wykorzystania czasu wolnego,
- konflikty w środowisku uczniowskim,
- trudności rodziców w pełnieniu funkcji wychowawczej.

IV. Założenia programu

- Profilaktyka, rozumiana jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk jako przejawy patologii życia społecznego, jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów w toku wychowania, realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły.
- Wychowanie rozumiane jako oddziaływanie na ucznia mające na celu wytworzenie pewnej zmiany w jego osobowości i sposobie zachowania
- Profilaktyka i wychowanie w naszej szkole powinny koncentrować się na wzmacnianiu czynników takich jak:
 - wspomaganie naturalnego rozwoju (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń, rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym, wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych),
 - kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznanych za pożądane (kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, wspomaganie rozwoju moralnego uczniów),
 - profilaktyka zachowań ryzykownych (diagnozowanie zagrożeń, wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania),
 - korekcja deficytów i urazów (niekonstruktywnych doświadczeń) (diagnoza deficytów, konstruowanie sytuacji wychowawczej w taki sposób, aby uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, pomoc uczniom w pokonywaniu trudności szkolnych, stwarzanie warunków do nadrabiania zaległości wyniesionych z poprzednich etapów edukacyjnych, dostosowanie wymagań do możliwości uczniów).

V. Cele ogólne programu

- stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły,
- zapobieganie takim uzależnieniom jak: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania
- informowanie o zagrożeniach, m.in. HIV, AIDS,
- promocja zdrowego stylu życia,
- kształtowanie właściwego zachowania uczniów,
- utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój, zmiana obiegowych przekonań na temat stosowania środków psychoaktywnych,
- pomoc uczniom w pokonywaniu trudności szkolnych,
- integracja środowiska uczniowskiego,
- pomoc uczniom w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami,
- rozwijanie świadomości obywatelskiej uczniów,

- doradzanie uczniom w wyborze dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej.

VI. Metody realizacji programu profilaktyki i wychowawczego

- pogadanka podczas lekcji,
- spotkania ze specjalistą,
- prezentacja filmu,
- wycieczka tematyczna,
- burza mózgów na temat różnych sytuacji kryzysowych, np. reagowanie podczas możliwych sytuacji kryzysowych,
- dyskusja,
- technika uzupełniania zdań,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- praca w grupach,
- uroczystości,
- zawody sportowe.

VII. Osoby odpowiedzialne za realizację

- dyrektor szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele przedmiotów,
- rodzice.

VIII. Sposoby ewaluacji programu

- obserwacje i oceny zachowań, wyników w nauce, frekwencji,
- wnioski dyrektora, wychowawców, nauczycieli,
- wyniki ankiet, rozmów prowadzonych wśród uczniów i rodziców,
- badania socjometryczne, ocena poczucia bezpieczeństwa uczniów,
- analiza dokumentów szkoły.

IX. Spodziewane efekty

- zmniejszenie zachowań agresywnych w szkole,
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, internetu, TV,
- zachowanie higieny osobistej,
- sukcesy uczniów w szkole.

X. Cele szczegółowe, zadania

Trudności w nauce

Lp.	Cel	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Diagnozowanie uczniów rozpoczynających naukę	-przeprowadzenie diagnozy poziomu umiejętności uczniów	-nauczyciele przedmiotów	-wrzesień
2.	Pomoc uczniom	-stosowanie zaleceń	-nauczyciele	-cały rok

	o specjalnych potrzebach edukacyjnych	zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni pedagogiczno-psychologicznych -organizowanie pomocy koleżeńskiej -pedagogizacja rodziców	przedmiotów -wychowawcy	szkolny
3.	Motywowanie do systematycznego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych	-systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach -regularne nagradzanie uczniów z najwyższą frekwencją -regularne wyciąganie konsekwencji wobec uczniów z wysoką absencją	-wychowawcy -dyrektor - nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny

Adaptacja i integracja

Lp.	Cel	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Zapoznanie uczniów z zasadami panującymi w szkole	-zapoznanie uczniów ze statutem szkoły, WSO, PSO	-wychowawcy -nauczyciele przedmiotów	-wrzesień
2.	Rozpoznawanie środowiska rodzinnego i rówieśniczego uczniów	-kontakty z rodzicami, kuratorami, opiekunami -rozmowy z uczniami -przeprowadzanie wywiadów środowiskowych -ankiety -przeprowadzenie badań socjometrycznych	-wychowawcy	-cały rok szkolny
3.	Budowanie więzi uczniów ze szkołą	-organizacja imprez okolicznościowych oraz apeli -rozwijanie samorządności i odpowiedzialności – angażowanie uczniów do pracy w ramach Samorządu Uczniowskiego -nagradzanie pozytywnych zachowań -konsekwentne postępowanie wobec uczniów przejawiających negatywne zachowania -przeprowadzenie zajęć integrujących środowisko klasowe -motywowanie	-wychowawcy -Samorząd Uczniowski -dyrektor -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny

		do systematycznego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych -wycieczki i wyjścia klasowe		
--	--	--	--	--

Profilaktyka uzależnień

Lp.	Cel	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Promocja zdrowego stylu życia	-dbanie o rozwój fizyczny uczniów -pogadanki na temat racjonalnego odżywiania się, kultury fizycznej, niktynizmu, alkoholizmu, narkomanii, cyberprzemocy -działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom -szerzenie wiedzy na tematy związane z ekologią oraz bezpiecznym wypoczynkiem -organizowanie klasowych imprez sportowych -uświadamianie znaczenia higieny osobistej -zachęcanie uczniów do kreatywnych form spędzania wolnego czasu	-wychowawcy -dyrektor -Samorząd Uczniowski -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny
2.	Wzbogacanie wiedzy uczniów na temat substancji psychoaktywnych	-przeprowadzanie godzin wychowawczych i pogadań dotyczących uzależnień -prelekcje, wyjścia edukacyjne	-wychowawcy -instytucje wspomagające pracę szkoły -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny
3.	Pomoc w radzeniu sobie ze stresem	-pogadanki -przeprowadzenie godzin wychowawczych -stwarzanie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery w klasie i w szkole	-wychowawcy -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny

Radzenie sobie w sytuacjach trudnych

Lp.	Cel	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Rozwijanie postaw asertywnych	-motywowanie do poszukiwania autorytetów, -uświadamianie uczniom konsekwencji zachowań agresywnych i uległych	-wychowawcy -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny

		-wyposażanie uczniów w wiedzę dotyczącą asertywności		
2.	Minimalizacja przejawów agresji wśród uczniów	-przeprowadzanie pogadarek wychowawczych dotyczących agresji, tolerancji i właściwej komunikacji międzyludzkiej -integracja środowiska szkolnego -zapoznanie uczniów z konsekwencjami łamania regulaminów szkolnych oraz przepisów prawa -natychmiastowa reakcja nauczycieli na akty wszelkiej agresji między uczniami -współpraca z rodzicami, opiekunami i kuratorami -omówienie tematów dotyczących sekt i subkultur młodzieżowych	-wychowawcy -dyrektor -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny
3.	Rozwiązywanie konfliktów i problemów bez używania siły	-rozbudzanie empatii, tolerancji, akceptacji indywidualności i inności -współpraca z rodzicami, wychowawcami i kuratorami -pogadanki dotyczące radzenia sobie z emocjami	-wychowawcy -nauczyciele przedmiotów -Samorząd Uczniowski	
4.	Rozwijanie kultury osobistej uczniów	-zapoznanie z normami panującymi w społeczeństwie, uświadomienie ich znaczenia -podkreślenie roli szacunku i życzliwości wobec innych -wzmacnianie przejawów kulturalnego zachowania	-wychowawcy -dyrektor -nauczyciele przedmiotów -Samorząd Uczniowski	-cały rok szkolny

Wychowanie obywatelskie, tradycje

Lp.	Cel	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Budzenie poczucia przynależności narodowej	-organizowanie apeli -kształtowanie świadomości historycznej -zapoznanie z faktami historycznymi -omówienie znaczenia	-wychowawcy -dyrektor -nauczyciele przedmiotów -Samorząd Uczniowski	-cały rok szkolny

		symboli narodowych -kształtowanie właściwych postaw obywatelskich		
2.	Podtrzymywanie tradycji i kształtowanie patriotycznych postaw	-organizowanie apeli -omówienie zwyczajów i obyczajów związanych ze świętami -organizowanie imprez związanych z ważnymi świętami	-wychowawcy -dyrektor -nauczyciele przedmiotów	-cały rok szkolny
3.	Podkreślanie roli rodziny w życiu człowieka	-rozwijanie świadomości ról społecznych -uświadamianie znaczenia wypełniania obowiązków rodzinnych oraz roli współodpowiedzialności za jej członków	-wychowawcy -nauczyciel prowadzący zajęcia wychowania do życia w rodzinie	-cały rok szkolny

XI. Treści wychowawcze

Wartości	Zadania wychowawcze
<ul style="list-style-type: none"> tolerancja 	Akceptacja indywidualności i inności ze względu na wygląd, charakter, narodowość czy też wyznanie.
<ul style="list-style-type: none"> odpowiedzialność 	Rozwijanie poczucia współodpowiedzialności za klasę, szkołę i środowisko przyrodnicze, wdrożenie zasad współżycia w społeczeństwie, w społeczności klasowej, przypominanie zasad bezpieczeństwa podczas: poruszania się po drogach, zabaw, uprawiania sportów, organizowania czasu wolnego.
<ul style="list-style-type: none"> zdrowy styl życia depresja kultura osobista 	Uświadomienie o szkodliwości nikotyny, alkoholu i narkotyków dla zdrowia człowieka, pomoc w radzeniu sobie ze stresem, uświadomienie, że higiena osobista ma wpływ na nasze zdrowie.
<ul style="list-style-type: none"> motywacja do nauki aktywne uczenie się 	Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i dokonywania trafnych wyborów.
<ul style="list-style-type: none"> agresja 	Diagnozowanie środowiska szkolnego pod kątem przemocy w szkole oraz kształtowanie pozytywnych relacji: uczeń-uczeń, uczeń-wychowawca, uczeń-nauczyciel.
<ul style="list-style-type: none"> szacunek dla innych 	Ukazanie bogactwa wewnętrznego człowieka, ukazanie roli autorytetu, wskazywanie właściwych zachowań.
<ul style="list-style-type: none"> rodzina 	Tworzenie podstaw do własnej wizji przyszłej rodziny, kultywowanie tradycji, przestrzeganie obowiązków członka rodziny, stworzenie rodzinnej atmosfery w klasie.
<ul style="list-style-type: none"> tradycja 	Budzenie poczucia przynależności narodowej, podtrzymywanie tradycji i kształtowanie patriotycznych postaw.